

6. Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Η έκρηξη και η πρώτη φάση της επανάστασης

- **Μάρτιος 1917: Πτώση της μοναρχίας στη Ρωσία** και ανάληψη της εξουσίας από **προσωρινή κυβέρνηση**, με επικεφαλής τον Αλέξανδρο Κερένσκυ.
- Έχουν προηγηθεί ογκώδεις **διαδηλώσεις πολιτών** στην Πετρούπολη, των οποίων η ανταρχή έχει εξαντληθεί και **ανταρσίες στον στρατό**.
- **Η προσωρινή κυβέρνηση που εκπροσωπούσε τους φιλελεύθερους αστούς είχε απέναντί της τις συνελύσεις (σοβιέτ) των εργατών και των στρατιωτικών**, των οποίων η δύναμη και η επιρροή αυξανόταν συνεχώς και έθεταν υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της κυβέρνησης, που προώθησε ορισμένες μεταρρυθμίσεις, αλλά επέμεινε στη συνέχιση του πολέμου.
- **Οι Μπολσεβίκοι απαιτούσαν:**
  - ✓ την άμεση κατάπαυση των εχθροπραξιών
  - ✓ την ελευθερία των εθνοτήτων
  - ✓ την εθνικοποίηση των γαιών, των μεγάλων επιχειρήσεων και των τραπεζών
  - ✓ τον έλεγχο της βιομηχανικής παραγωγής από τους εργάτες.

Η Οκτωβριανή Επανάσταση και η εγκαθίδρυση του κομμουνιστικού καθεστώτος

- Τον Νοέμβριο (Οκτώβριο με το παλαιό ημερολόγιο) **οι Μπολσεβίκοι ανέτρεψαν με τη βία την κυβέρνηση και κατέλαβαν την εξουσία**.
- Αμέσως ακολούθησε **καταγγελία των συνθηκών** που είχε συνάψει έως τότε η κυβέρνηση της Ρωσίας και **πρόταση άμεσης ανακωχής**.
- **Η επαναστατική ηγεσία, ωστόσο, εμφανίστηκε διχασμένη για το ζήτημα της ειρήνης.**

ο Λένιν ευνοούσε την ειρήνη για λόγους εσωτερικούς και κυρίως για να διευκολυνθεί η ανασυγκρότηση του κρατικού μηχανισμού.

ο Λ. Τρότσκι τάχθηκε εναντίον της ειρήνης, αλλά υπέρ της διακοπής του πολέμου

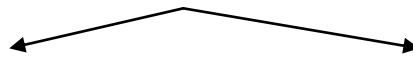
Μάρτιος 1918: η επαναστατική κυβέρνηση της Ρωσίας δέχτηκε τους γερμανικούς όρους και υπέγραψε τη **Συνθήκη του Μπρεστ- Λιτόφσκ** ➡

- ✓ η Ρωσία εγκατέλειπε στη Γερμανία, την Πολωνία, την Ουκρανία, τη Λιθουανία και τις επαρχίες της Βαλτικής, και στην Οθωμανική αυτοκρατορία την περιοχή του Καυκάσου.

- Η επαναστατική ηγεσία είχε υποσχεθεί την ειρήνη, τη διανομή των γαιών και την αυτοδιάθεση των λαών της προεπαναστατικής Ρωσικής Αυτοκρατορίας, χωρίς όμως να είναι τελικά διατεθειμένη να συμβάλει στον διαμελισμό της χώρας.
- **Ο θεωρητικός της Ρωσικής Επανάστασης Βλαδίσμηρος Ουλιάνοφ (Λένιν)**, θεωρώντας ότι **τα πολιτικά κόμματα**, που αντανάκλασαν τις διάφορες κοινωνικές τάξεις και τα συμφέροντά τους, δεν είχαν πια θέση στη διακυβέρνηση της χώρας, **τα κατήγγειλε, με εξαίρεση το Κομμουνιστικό Κόμμα**, που τέθηκε και αυτό υπό την πολιτική κηδεμονία της κομμουνιστικής επαναστατικής ηγεσίας.

Η ίδρυση της Τρίτης Διεθνούς

- **Μάρτιος 1918: Ιδρύεται στη Ρωσία η Γ΄ Διεθνής, μια διεθνής οργάνωση όλων των κομμουνιστικών κομμάτων με στόχο**

την προαγωγή της παγκόσμιας αντικαπιταλιστικής επανάστασης   την εδραίωση του κομμουνιστικού καθεστώτος στη Ρωσία

- Η εκδήλωση δύο κομμουνιστικών επαναστατικών κινημάτων, των **Σπαρτακιστών** στη Γερμανία και του **Μπέλα Κουν** στην Ουγγαρία προξένησε ανησυχία.
- Όταν η εξουσία πέρασε από τον Λένιν στον **Στάλιν**, στόχος έγινε η αποσταθεροποίηση των χωρών με αστικά καθεστώτα.
- Ο βίος της Γ΄ Διεθνούς τερματίστηκε το 1943, ως κίνηση καλής θέλησης της Ρωσίας προς τη Βρετανία και τις ΗΠΑ.

Η ίδρυση και η οργάνωση της ΕΣΣΔ

- **1922:** Μετά τον τερματισμό του Εμφυλίου Πολέμου **ιδρύθηκε η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ)**, που αρχικά περιλάμβανε **4 δημοκρατίες:** τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Λευκορωσία και την Υπερκαυκασία, δηλ. τις χώρες της προεπαναστατικής Ρωσικής Αυτοκρατορίας, οι οποίες ήταν αυτόνομες στο πλαίσιο μιας ομοσπονδίας ➡ Δημιουργία ενός ισχυρού και αχανούς κράτους, με μόνο, όμως, αναγνωρισμένο κόμμα το Κομμουνιστικό, που ελεγχόταν από τους Ρώσους.